

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Sendes også som e-post: postmottak@md.dep.no

Deres ref:
200600203-/DH

Vår ref: #39852v1/kg-kg

Saksbehandler: Katrine Gaye
kg@jus.no T +47 22 03 50 61

02.06.2006

Høringsuttalelse - Forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften).

Vi viser til departementets høringsbrev av 31. mars 2006 vedrørende forskrift om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften).

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som en uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for fast eiendom (tings- og leierett). Lovutvalget består av Tor N. Rekve, (leder), Sverre Pedersen, Jan-Erik Nielsen, Harald Brørby, Jarle W. Holstrøm, Botolf Botolfsen, Rolf Christensen og Line Andreassen Parelius.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

Den Norske Advokatforening har ingen konkrete bemerkninger til forslaget om forskrift.

Årsaken til dette standpunkt er at forskriften er en detaljert regelstyring av de bestemmelser som ellers er vedtatt i matrikkelloven, og som ikke foranlediger kommentarer så langt angår form og innhold.

Den prinsipielle føring for forskriften ligger i lovens bestemmelser, og innvendinger, kommentarer eller justeringer av prinsipiell art bør henføres til loven og ikke forskriftsregimet.

Det er en reservasjon til dette, og som Advokatforeningen under noen tvil mener bør komme frem under høringen. Dette gjelder følgende:

1. I departementets høringsnotat, kapittel 2 på side 3, er det nærmere redegjort for hvorledes kommunene skal organisere lovens tjenestedel, og lister opp alternativene. Ett av alternativene er at kommunen kan fatte vedtak om kommunal enerett – en ordning som gjennomgående følger dagens løsning, hvor kommuner har rett og plikt til å utføre all eiendomsoppmåling.

Etter lov og forskrift kan kommunen følgelig betinge seg en monopolstilling til et gjøremål som ellers skal utføres ved at kommunen på lik linje med private foretak søker om godkjenning som landmålerforetak, alternativt at kommunen overhodet ikke ønsker å befatte seg med oppmåling og avviker det kommunale tilbudet.

2. Spørsmålet er om kommunen i forhold til EØS-reglene kan betinge seg en slik monopolstilling.

Så vidt Advokatforeningen kan se er forholdet til EØS-avtalens regler om etableringsrett berørt i forarbeidene til matrikkelloven, og det legges til grunn at reglene om etableringsrett ikke er til hinder for at det opprettes kommunalt monopol, jfr NOU 1999:1, side 241, jfr Ot.prp. nr 70 side 172.

Uttalelsene i lovforarbeidene er fulgt opp med bestemmelsen i matrikkelloven § 38, 5. ledd.

Begrunnelsen i lovforarbeidene er at kommunens monopol må betraktes som et rammevilkår som landmålere i kommunen må rette seg etter og ikke et "etableringsforbud".

3. Som nevnt innledningsvis er høringsnotatets bemerkninger om kommunal enerett i kapittel 2.3 en refleks av lovens bestemmelser, men det er trolig likevel grunn til å peke på EF-domstolens avgjørelse om den finske lovregelen som forbeholdt offentlige organer adgangen til å sette opp og drive gevinstautomater. Den finske loven ble ansett for å være en hindring for den frie utveksling av tjenesteytelser idet den direkte eller indirekte avskar ervervsdrivende fra andre medlemsstater i selv å oppstille apparater til bruk for offentligheten og med vederlag som formål (sak C-127/97).

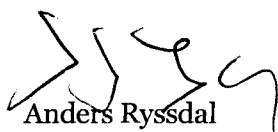
Slik Advokatforeningen ser det, er det ikke særlig forskjell på et kommunalt monopol for å utføre oppmålingsforretninger og et monopol for å drive gevinstautomater. Begge monopolene er til hinder for at andre EØS-stater, eller stater som er bundet opp av EØS-avtalen, kan tilby tilsvarende ytelser som det offentlige.

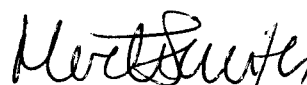
Med utgangspunkt i den nevnte dom er det således grunn til å stille spørsmålstegn ved lovens - og følgelig forskriftens – lovlighet i forhold til EØS-reglene om fri bevegelighet for tjenesteytelser.

4. Advokatforeningen er innforstått med at EØS-avtalen ikke er til hinder for at det offentlige kan innføre restriksjoner som er begrunnet i allmenne ikke-økonomiske forhold. Advokatforeningen har noe vanskelig for å se at et slikt hensyn kan ligge bak et kommunalt monopol til å utføre landmålertjenester.

Når Advokatforeningen fremholder ovenstående er det fordi lovligheten i forhold til EØS-avtalen er like påtrengende enten den relateres til loven eller til forskriftene.

Vennlig hilsen

Anders Ryssdal
leder

Merete Smith
generalsekretær